

DEUTSCHE SCHACHZEITUNG

organ for alle sider av sjakk siden 1846.

Utgitt av M. Blümich, H. Ranneforth og J. Halumbirek, under medarbeiderskap av verdensmester Dr. Euwe

Med internasjonale korrespondanseturneringer og kvartalsvise løseturneringer.

Hver måned et hefte av 32 siders omfang. Halvårskontingent RM. 4.60 inklusive porto til utlandet. 25 % eksport-rabatt ved betaling i innenlandsk mynt.

Forlang prøvenummer fra „Verlag der Deutschen SCHACHZEITUNG“, Berlin W 35, Woyschstr. 13.

Tartakower:

Schachturnier Bad Kissingen
1928 kr. 3.00

Tartakower:

Moderne Schach-
strategi 1930 . . . „ 3.00

Porto henholdsvis 70 og 50 øre.

Fåes gjennom

Norsk Sjakkblad.

Sjakk-Revyen 1925 kr. 1.50
(tidligere kr. 6.-)

Norsk Sjakkblad 1933 kr. 2.00

Do. 1934 „ 2.00

Do. 1935 „ 2.00

Do. 1936 „ 2.00

10 forskjellige hefter av Sjakk-Revyen og Norsk Sjakkblads eldre årganger, 55 øre portofritt.

Norsk Skakblad 1906 og 1908 kjøpes av redaksjonen.

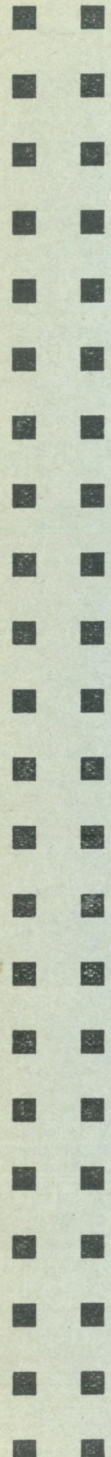
Et kryss her betyr at De ikke har betalt kontingenten for 1937. Vær så venlig å betale den omgående.

Die Schwalbe

er det eneste blad i verden som bringer alle turneringsutskrivninger og -avgjørelser for problemer og sluttspill, som beretter fortløpende om all verdens problemnytt, problemlitteratur, problemartikler og problemforbund.

Redaktør: Dr. Ed. Birgfeld. Pris: 10 RM pr. år. Bestilles hos **W. KARSCH, Wesermünde** — G., Deutscher Ring 22, Tyskland.

AKSJESELSKAPET TRYKK · TRONDHEIM

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

HEFTE

11-12

NOV.-DES.

1 9 3 7

N·W·DAMM & SØN

ØVRE SLOTTSGATE 6 - OSLO

SPECIALISTER I SJAKK

SKRIV EFTER VÅR KATALOG

SKAKBLADET

udgivet af Dansk Skak Union, 16-sidet, udgaar hver Maaned. - Abonnement kan bestilles paa Posthusene eller ved Henvendelse til

SKAKBLADET

Eksp.: Vesterbrog. 21, St., o. G. København V.

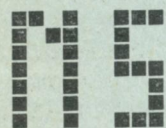
Wiener Schachzeitung

Det ledende verdens-sjakkorgan.

Under medvirken av de mest ansette sjakk mestre.

Pris årlig 20 Schilling

Prøvenummer fåes hos Verlag der Wiener Schachzeitung, Wien IV, Schäffergasse 13 a

Alle medlemmer av Norsk Sjakkforbund bør bære forbundets vakre merke. Dette fåes kjøpt hos presidenten, direktør Olaf Smedal, Storebrand - Oslo, til en pris av kr. 2,50 — fritt tilsendt.

FYLLEPENNER

til alle priser.

Carl Olsens Papirhandel

Karl Johans gt. 12, Oslo

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

Redaktør: Olav R. Oversand

16 årgang / Nov.—Des. 1937 / Nr. 11-12

Verdensmesterskapskampen

endte den 16. desember med 30. parti, hvorpå neste dag fulgte avslutningsdineren. Faktisk var kampen om selve tittelen avsluttet allerede med det 25. parti 4. og 7. des., da Aljechin med sin vinst oppnådde 15½ point og allerede med 14. parti hadde prestert sitt sjette vinstparti og dermed oppfylt alle betingelser for å få tittelen. Men da matchen var planlagt med 30 partier, blev samtlige spilt. Av de senere partier blev det 19. parti spilt 20.—21. nov. i Eindhoven og ført til remis etter 49 trekk, det 20. i Amsterdam 23. nov. med remis etter 40 trekk. Dermed var annen tredjedel ferdigspilt med 11 point for Aljechin og 9 for Euwe. I dette avsnitt tok Euwe tilbake et point og hadde gjenvunnet sitt kamphumør, hvad der igjen bidrog sitt til at partiene øket i futt og spending. Næsten hvert eneste parti flammes av skarpe trusler og mottrusler, av sylskarpe angrep og motangrep, av hektisk kampglød, damer og riddere danset så å si kankan med glødende damoklessverd over og et gufsende ginungagap under sig. Ennu hadde Dr. Euwe utsikter, for stillingen efter 20. parti var nu akkurat den samme som efter 20. parti i 1935-matchen. Sannsynligvis har der foresvevet Euwe en slik mulighet, men samtidig har han erkjent at han som svart ikke hadde noe å vente. Følgen var at han forserte sine hvite partier rent hasardiøst. Og så kom katastrofen. Av de følgende 5 partier fikk han bare ½ point. Det 21. parti spiltes i Amsterdam 25. nov., Dr. Aljechin vant efter 32 trekk; 22. parti i Delft 27.—28. nov., Aljechin vant efter 62 trekk; 23. parti i Rotterdam 30. nov.—1. des., remis efter 50 trekk; 24. parti i Rotterdam 2. des., Aljechin vant efter 40 trekk; 25. parti blev spilt under hektisk spending, men for tynt publikum 4. des. i Haag. Dr. Euwe laget som hvit et nølende og kunstlet svar på Aljechins Nimzoindisk, hvad der foranlediget svart til en skart angrepsdetalj med en påfallende forbløffende ripost som innbragte ham kvalitetsvinst. Siden var så å si hvert trekk en fulltreffer, og skjønt Euwe forsvarte sig som en såret løve, blev partiet avbrutt med to bønders overvekt for

Aljechin. Avslutningen av partiet skulde spilles 7. des. AVRO hadde for anledningen sjaltet ut et musikkprogram i radicen forat hele verden kunde følge sluttspilletts forløp. I stedet blev det meddelt at Euwe gav op partiet efter 3 trekk, og så fikk man et hyllingsprogram for den gamle, men nu nye verdensmester Doktor Alexander Alexandrovitsj Aljechin. Dermed var spenningen utløst, og resten av partiene blev spilt for et meget fåtallig publikum, det 26. i Haag den 8. des. med remis efter 30 trekk, det 27. i Amsterdam den 9. des. endte også med remis efter 28 trekk, det 28. i Amsterdam den 12. des. med vinst for Aljechin efter 37 trekk, det 29. i Rotterdam den 14. des. med vinst for Euwe efter 40 trekk, og også det 30., som blev spilt i Rotterdam den 16. des., blev vunnet av Dr. Euwe efter 40, det eneste parti som Euwe har vunnet som svart. Det var denne aften møtt frem mange for atter å hylle verdensmesteren, men han noterte avbrudstrekket og la det i konvolutten og erklærte å ville fortsette neste aften, skjønt han ikke stod bra. Avbrudsstillingen var: Hvit (Aljechin) Kd3, Tg6, Bg4 — svart (Euwe) Kb5, Te4, Ld5, Be6. Publikum var skuffet og komiteen hadde det vondt. Man snakket med Aljechin og pratet med Euwe, og efter en stunds parlamentaren kunde komiteen meddele at Aljechin allikevel gav op. Og så var det taler og stor stas efterpå. Ved den animerte middag som dagen efter bekostedes av «Haagsche Courant» med «den Koninklijken Nederlandschen Schaakbond» som vertskap, talte Dr. Euwe for den nye verdensmester og sa bl. a.: «Jeg vet at du i din næste match helst vil spille mot Capablanca. Må du vinne over ham, og må du derpå også ved en vinst over min beste venn Flohr holde ham stangen så jeg ennu en gang kan få leilighet til å møte dig i en tittelkamp!» Og så takket han sin sekundant Fine for god hjelp og overrakte ham under stor munterhet som minnegave boken «Hvordan lærer jeg å spille sjakk?» I sin svartale sa Aljechin bl. a. at det bare var en liten formell detalj mellem Capablanca og ham: Han hadde ikke hørt noe fra cubaneren! Men han ønsket bare at kampen vilde komme i stand. Og det gjør den sikkert, og like sikkert vil det bli en hård kamp. Flohr har nemlig i en skrivelse av 8. desember (!) utfordret Aljechin til tittelkamp i 1940. I sitt svar skriver Aljechin at han beklageligvis allerede har bunnet sig til en projekttert match i 1939, men såfremt han efter denne fremdeles rår over tittelen, skal han ta Flohrs utfordring under den alvorlige overveielse den fortjener, og gjør samtidig opmerksom på at han, for å rydde misforståelser av veien, gjentar hvad han før har sagt at han som verdensmester ikke på noen måte akter å føle sig bunnet av FIDE's beslutninger (nu sist i Stockholm 1937), da forbundet, som på langt nær omfatter alle sjakkland, ikke har eller kan få noen juridisk rett til å arrangere matcher om verdensmestertittelen. Eventuelt måtte matchen derfor bli ordnet direkte mellem Aljechin og Flohr efter de almindel regler som ved tidligere leiligheter var fulgt. Og på et spørs-

mål av De Telegraafs intervjuer før avreisen om det var hans mening at vinneren av næste AVRO-turnering ikke vilde være berettiget til en utfordring om en tittelmatch, svarer Aljechin: «Akkurat. Jeg vil være fullstendig fri i valget av mine motstandere. Eller for å si det enda tydeligere: Jeg vil ikke la mig knytte til noen motstander av en eller annen organisasjon hvis kompetanse jeg ikke erkjenner».

75. Damegambit, akseptasjons-systemet.

5. matchparti.

Spilt i Gravnagen den 14. oktober.

Dr. M. Euwe. Dr. A. Aljechin.

1. d4 d5, 2. c4 dc, 3. Sf3 a5.

Aljechin er en utmerket kjenner av mottatt D-gambit, og han har mange ganger vunnet på dette system. Man kan bare tenke på hans annen match mot Bogoljubow. I det tredje parti i denne kamp anvendte han teksttrekket for første gang. A-bondens fremrykning har en dobbelt hensikt: Varianten 3.— Sf6, 4. Da4†, hvorved hvit får utsiktsrikt spill, blir ut-sjaltet, og dessuten kan svart efter 4. e3 fortsette med 4. — Lg4 (en patentvariant av Aljechin).

4. e3 Sf6.

Aljechin forsager altså på utviklingen av D—L, og leder inn i dette forsvars hovedvariant. Efter 4. — Lg4, 5. Lxc4 e6, 6. Db3 (6. — b5, 7. Se5!) har hvit initiativet.

5. Lxc4 e6, 6. 0—0 c5, 7. De2 Sc3, 8. Sc3.

Til avveksling. Denne åpning hadde jeg hittil besvart med 8. Td1, bl. a. også i mitt forhåndsparti fra den tyske fir-kamp som fant sted i sommer. Dengang overrasket min motstander mig med en nyhet som for så vidt var mig ubehagelig, som jeg efter denne ikke på noen måte kunde opnå noen åpningsfordel.

8. — b5, 9. Lb3 Le7.

Et tempotap, som dog har en bestemt hensikt. Svart regnet med at efter 10. dc Lxc5 vilde der opstå en symmetrisk B-fordeling, og hvit kan derfor ikke finne leilighet til noe gjennombrudd i centrum (d4—d5).

10. dc Lxc5, 11. e4.

Forfeilet vilde insjallingen av 11.

Td1 være, da dette for det første bare

var en tilsynelatende tempovinst, for svart blir tvunget til å utvikle sin D. For det annet svekker 11. Td1 bonden f2, hvorved svart meget virkningsfullt kunde besvare 12. e4? med 12. — Sg4!

11. — b4.

Svart kjemper mot svekkelsen av feltet d6, han fryktet at ellers vilde e4—e5 og snart også Sc3—e4—d6 følge. Kuren er imidlertid verre enn sykdommen.

A foretrekke var 11. — Le7, 12. e5 Sd7, hvorefter 13. Se4 ikke gikk av hensyn til Be5.

12. e5 bc.

Det er temmelig tvungent, for efter 12. — Sd7, kunde nu virkelig meget sterkt følge 13. Se4 (Svart kan ikke ta på e5, da Lc5 henger).

13. ef gf.

På 13. — Dxf6 vildø hvit fortsette med 14. Dc4!, f. eks. 14. — Df5?, 15. Le3 osv. På 14. — cb følger 15. Dxc5 bcD (15. — baD, 16. Dxc6† osv.), 16. Txc1 med avgjørende angrep.

14. Dc4 Db3, 15. Dxc3.

Hvit har nu uten noe materielt tap nådd en meget utsiktsrikt stilling.

15. — Sd4.

For å dekke den truede B med tempovinst. Teksttrekket er dog for så vidt betenkelig som svart dermed ikke gjør noe for å fremme utviklingen. Under de givne omstendigheter var 15. — Ke7 å foretrekke.

16. Sxd4 Lxd4, 17. La4† Ke7.

Utsiktsløs var 17. — Ld7 p. gr. a. 18. Lxd7† Lxd7, 19. Td1 e5, 20. Le3 (Tc8, 21. Lxd4) med seirrikt spill for hvit.

18. Le3.

Dette trekk stiller svart for overordentlige vanskelige opgaver.

18. — Lxc3?

Det er klart at 18. — Lxe3 ikke gikk, for efter 19. fe avgjør Tf1's inngripen,

f. eks. 19. — e5, 20. Da3†, og svart må — for å hindre noe verre — spille 20. — Dd6, og dermed prisgi Bf6 (21. Dxd6† Kxd6, 22. Txf6†). Imidlertid viser teksttrekket sig også som absolut utilstrekkelig, og deknningen av den truede L bød leilighet til den alvorligste motstand, f. eks. 18. — Td8, 19. Tad1 e5 (ikke 19. — Lxc3, 20. Lxb6 Txd1, 21. Txd1 og den tredobbelte trusel 22. Lc5†, 22. bc og 22. Lc6 avgjør), 20. Lxd4 Txd4, 21. Txd4 Dxd4, 22. Dxd4 ed, 23. Td1 Le6 og svart undgår B-tap.
19. Lxb6 Le5.

L må reddes og samtidig den dødelige sjakk på c5 forhindres. Etter 19. — Lxb2 vinner hvit lett, f. eks. 20. Lc5† Kd8, 21. Tfd1† Kc7, 22. Ld6† Kb6, 23. Tab1 Ka5, 24. Txb2 Kxa4, 25. Td4† Ka5, 26. Lc7 matt.

Men vanskeligere enn etter teksttrekket var vinsten for hvit etter 19. — Lb4, og det ene og alene av den grunn at svart etter 20. Lc6, hvormed tilsynelatende vinnes kvaliteten, med 20. — Lb7!, 21. Lxb7 Tab8 og tilbakevinst av offiser ennå så vidt kunde forhindre det verste. Men hvit vinner allikevel, f. eks. 20. Tac1 Ld6, (20. — Tb8, 21. Tc7† Kf8, 22. La7 Ta8, 23. Lc6 Ld6, 24. Lc5! og vinner), 21. Tfd1 (truer 22. Txd6 Kxd6, 23. Td1† Ke5, 24. Lc6 og vinner) e5, 22. Lc7 Lxc7, 23. Txc7† og det hvite angrep må snart fremtræ med et gripbart resultat.
20. Tad1 Kf8.

Det fantes ingen tilstrekkelig parade mot truselen 21. Lc5†, f. eks. 20. — f5, 21. Lc5† Kf6, 22. f4 Lxb2, 23. Tf2 Lc3, 24. Tc2 Tb8, 25. Lc7 og vinner.
21. f4 Lxb2, 22. Tf3.

Mot dette kan der ikke stilles op noe. Det truer såvel 23. Td8† Kg7, 24. Tg3† med T-vinst som også 23. Tb3 med L-vinst, mens forsøket å parere begge med 22. — f5 strander på 23. Tb3 Lf6, 24. Lc6 (24. — Tb8, 25. Lc5†).
22. — Lb7, 23. Tg3.

En annen mulighet for å innkassere offiseren bestod i 23. Lc5† Kg7, 24. Tg3† Kh6, 25. Tb1 (Tac8, 26. Le3 med matrusel).

Med teksttrekket truer 24. Lc5 matt, mdens 24. — Tc8 strander på 25. Td8† Txd8, 26. Td7†.

23. — La3, 24. Txa3 Tg8, 25. Tg3 Txc3, 26. hg Ld5, 27. Lb3 Lxb3, 28. ab Ke8, 29. b4 Tb8, 30. Lc5 Tc8, 31. Ta1 Tc6, 32. Kf2 f5, 33. Ke3 f6, 34. Kd4 Kf7, 35. Kc4 Kg6, 36. Td1 Kh5, 37. Td6 Txd6, 38. Lxd6 Kg4, 39. Le7 Kxc3, 40. Lxf6 Kxf4, 41. Kc5 og svart gav op.
Anm. av Dr. M. Euwe i Schack-Echo.

76. Zukertort-Reti-parti, tsjekisk gambit.

Spilt i Haag den 16. nov.

Dr. Aljechin. Dr. Euwe.

1. Sf3.

For den vanlige spiller er det tilsynelatende ingen forskjell mellom dette trekk og 1. d2—d4, da hvit senere forlater Reti-systemet og går over til D-gambit. Sannheten er dog at den metode skjuler er liten finesse, især når det gjelder denne match. Spiller svart nemlig 1. — d5, 2. c4 c6 (som er et av de beste forsvar mot Reti-gambiten), da skulde Aljechin uten tvil ha svart 3. d4, og ved trekkombytning vilde ha opstått et slavisk forsvar.

1. — d5, 2. c4 e6.

Euwe vil således ikke spille slavisk!

3. d4.

Aljechin gjentar altså ikke sine forsøk fra 14. og 16. parti, sannsynligvis fordi han formoder at Euwe har forbedret sig godt på denne åpning. Vi ser her igjen et eksempel på exverdensmesterens overraskelsestaktikk.

3. — Sf6, 4. Sc3 c5.

Denne gamle variant bragte Grünfeld i sitt parti mot Aljechin i Prag 1931 atter til anvendelse i turneringsreper-toaret. Siden er den ofte blitt spilt bl. a. av Aljechin selv, og nesten alltid med gode resultater.

5. cd.

Det alternativ som tidligere var mest foretrukket, er 5. Lg5, der fører til et livlig spill, men ikke leder til overvekt for hvit. Etter 5. — cd, 6. Sxd4 e5, 7. Sdb5 a6! står svart bedre, for 8. Sxd5? strander på 8. — ab, 9. Sxf6† Dxf6! (denne variant var i lang tid bare kjent som analyse; den fikk dog først sin første praktiske anvendelse i partiet Fine—Jodovitsj, Moskva 1937).

10. Lf6 Lb4†, og svart vinner en offiser. Hvit må derfor nøie sig med mindre skarpe fortsettelse, hvorefter han dog ikke har mange chancer til å komme i fordel.

5. — Sxd5.

Dårlig vilde 5. — ed være p. gr. a. 6. Lg5 Le6, 7. e4, og hvit står best.

6. e4.

Rubinsteins 6. g3 er ikke noe trekk for en Aljechin; trekket er dog objektivt sett ikke farlig. Etter 6. g3 Sc6, 7. Lg2 Sxd4!, 8. Sxd4 cd, 9. Dxd4 Sxc3, 10. bc Dxd4, 11. cd Lb4†, 12. Ld2 Lxd2†, 13. Kxd2 har svart opnådd en jevn god stilling (parti Rubinstein—Tartakower, Karlsbad 1929).

6. — Sxc3, 7. bc cd, 8. cd Lb4†, 9. Ld2 Lxd2†.

Dårlig synes å være 9. — Da5 p. gr. a. 10. Tb1 Lxd2, 11. Dxd2 Dxd2†, 12. Kxd2 og hvit er meget bedre utviklet (parti Bernstein-Schlechter, Stockholm 1906 og Ståhlberg-Lasker, Zürich 1934).

10. Dxd2 0—0, 11. Lc4.

Det kritiske punkt som gir partiet dets karakter. Man har prøvet alle andre trekk med denne L i den gitte stilling, men i følge den nyeste teori er teksttrekket det chancerikeste, omenn svart ikke i det store og hele behøver å frykte varianten. La oss se litt på mulighetene:

I. 11. Le2 b6, 12. 0—0 Lb7, 13. Df4 Sc6 (i partiet Aljechin—Grünfeld Prag 1931 skjedde også godt, men risikabelt 13. — Sd7), 14. Tfd1 De7, 15. Tac1 Tac8, 16. Tc2 Sb4! og svart står nu bedre (Szabo—Fine, Stockholm 1937).

II. 11. Ld3 Sc6, 12. De3 (etter 12. e5! kan svart imotegå alle angrep ved å spille 12. — Da5, hvorved han kan gå inn i et likt sluttspill) b6, 13. 0—0 De7 med likt spill (parti Horowitch—Bernstein, New York 1936).

III. 11. Lb5 (etter Kmochs forslag) b6, 12. 0—0 Lb7, 13. De3 Sc6 og svart står friere (Reshewsky—Horowitsch, New York 1935). Hensikten med teksttrekket er å hindre 11. — b6, hvorpå svaret 12. d5 synes å være meget sterkt.

11. — Sc6.

En annen mulighet er 11. — Sd7, hvad der efter 12. 0—0 b6, 13. Tfd1 Lb7, 14. Df4 Sf6, 15. Ld3 De7, hvad der

visstnok ikke har noen dårlig stilling til følge, men som partiet Keres—Fine, Ostende 1937 lærer, byr den hvit alle slags angrepsmuligheter.

12. 0—0 b6, 13. Tfd1 Lb7, 14. Df4 Tc8.

For å imotegå 15. Ld3 er Euwe beredt til å ta d4—d5 med på kjøpet. Som stormester Grünfeld angav, leder trekket 14. — De7 til en god stilling for svart, da svart efter 15. d5? Sa5, 16. d6 Df6!, 17. Dxf6 gf, 18. Ld3 Tfd8 står best (Teichmann—Rubinstein, Berlin 1924). Som det av partiets videre forløp sees, skulde Grünflds trekk 14. — De7 også ha vært forsiktigere.
15. d5.

Aljechin tar den første den beste anledning til å åpne stillingen, for der ved å få en så stor angrepschance som mulig.

15. — ed.

Tvungent, for 15. — Sa5 skulde p. gr. a. 16. de i det minste ha kostet en B.

16. Lxd5.

Ikke for med 17. Lxf7† å vinne D, men vel for å sette i scene et angrep på f7, der som bekjent er det svake punkt i svarts stilling. Etter alternativet 16. ed vilde 16. — Sa5 p. gr. a. 17. Ld3! være farlig, men svaret 16. — Se7, hvormed S kan delta i forsvaret av K, vilde betegne en kold dusj i hvits angrepsforsøk.

16. — De7.

Svart må her innstille sig på forsvar. Ikke bedre vilde 16. — Dc7 være, for derpå kan følge: 17. e5! Sa5, 18. Tac1 De7, 19. Lxb7 Sxb7 (eller 19. — Dxb7, 20. Sg5 Txc1, 21. Txc1 h6, 22. Se4 og 22. — Tc8? vilde strande på 23. Txc8† De8, 24. Dxf7† Kxf7†, 25. Sd6† med B-vinst), 20. Sd4 Txc1, 21. Txc1 Sc5, 22. Sf5 og hvit har dog fått et sterkt angrep.

17. Sg5!

Truer å ende partiet direkte med 18. Sxf7 Txf7, 19. Lxf7† Dxf7, 20. Dxf7† Kxf7, 21. Td7† Kg6, 22. Txb7 osv.
17. — Se5.

Enklere synes 17. — Tc7 å være, det beskytter 7. rekke. Etter 18. Df5 g6, 19. Df4 Kg7 blir hvits tropper kastet tilbake og svart avventer rolig sluttspillet. Det er å legge merke til at 17. —

Sa5 p. gr. a. 18. Lxb7 Sxb7 (eller 18. — Dxb7, 19. Df5 g6, 20. Dh3 f5, 21. Se6 likeledes med sterkt angrep), 19. Df5 g6, 20. Td7 osv. vilde ha vært falskt.

18. Lxb7 Sg6.

Jevnfor anmerkningene til forrige trekk. Naturligvis ikke 18. — Dxb7? p. gr. a. 19. Dxe5.

19. Df5 Dxb7, 20. Td7 Da5!

Efter en halv times betenkning, forsvaret er ytterst innviklet og farlig, men hvit har det heller ikke makelig. Dog kunde sikkert også 20. — Tc7 ha vært spilt, for etter 21. Tad1 å spille Dc8 (21. — Dc6 går også an, for etter 22. h4 kan følge 2. — h6, f. eks. 23. Sxf7? Txd7, 24. Txd7 Sh8 og vinner, for på 25. Sxh6† følger 25. — Dxb6. Hvit kunde da sannsynligvis ha fortsatt med 22. Td8, men også da kan skje 22. — h6), 22. h3 (eller 22. h4, det blir omtrent det samme) Tc5, 23. Td5 (23. Dg4 Se5, 24. Dh5 h6 og vinner) Txd5, 24. Txd5 (24. Dxd5 Dc1†, 25. Kh2 Df4†, 26. Kg1 Dc1† og hvit må bytte damer for å undgå evig sjakk, hvorefter hans fordel dog sviner) df, 25. ef Se7 med likt sluttspill. Det synes som Dr. Euwe har brukt sin tid til å velge og vrake mellom forskjellige gode fortsettelse. Eller, for å sette det hele på spissen, har han gjort sig fortrolig med den mest aggressive fortsettelse. Han truer allerede ved 21. — Dxa2 å vinne en B og samtidig ennå en gang å dekke det vitale punkt f7.

21. h4.

Ophever matruselen og truer selv ved 22. h5 direkte å avslutte partiet. 21. Txf7 Dxa2, 22. Tf1 Txf7, 28. Dxc8† Tf8 vilde p. gr. a. de to forbundne fribonder ha vist sig fordelaktig for svart.

21. — Tc5.

Dette trekk hadde Euwe i kikkerten da han gjorde sitt 20. trekk.

22. Td5.

Inkorrekt var 22. Dg4 (eller 22. Df3) p. gr. a. 22. — Se5, 23. Dh5 h6, og svart vinner.

22. — Txd5.

Her hadde Euwe allerede med 22. — Dc8, 23. Txc5 (det er intet bedre, for etter 23. Dxc8 Tfxc8, 24. Tad1 Txd5,

25. Txd5 h6 står svart bedre) Dxc5, 24. Dxc5 bc, 25. Tc1 Tc8 kunnet gå over til et sluttspill som temmelig sikkert hadde blitt remis. Hensikten med teksttrekket er sannsynligvis å spille på vinst.

23. ed Dc8.

For å gjøre slutt på hvits angrep ved å fordrive de hvite offiserer fra deres utfallspunkter. Det aggressive 23. — De2 vilde kunne bli besvart med 24. d6, hvorefter fri-B kunde bli farlig. Noe sterkere enn teksttrekket, som gir svart en litt trykket stilling, synes 23. — Dc4 å være, for 24. h5 vilde da avgjørende bli gjendrevet ved 24. — Df4, f. eks. 25. Dxf4 (ellers er 25. — Dxc5, 26. hg hg sterkt for svart) Sxf4, 26. d6 h6, 27. Sf3 Td8 og den hvite B er for svak. På 24. Sf3 kan 24. Sxh4 godt følge for etter 25. Sxh4 Dxh4 holder D feltet d8 under kontroll. På 25. d6 følger 25. — Dd4 fulgt av 26. — Dxd6 og på 27. h5 videre 27. — Df4. Til slutt skjer på 24. g3 h6, 25. Sf3 (25. Sxf7? vilde p. gr. a. 25. — Se7 føre til tap av officer. Hvit vilde da etter 26. Sxh6† gh, 27. De6† Tf7, 28. Dxh6 Dxd5 visstnok eie tre forbundne fri-B på K-fløien, men offiseren er mer verd). Se7 og svart erobrer Bd5, hvorefter sluttspillet uten fare er vunnet for ham.

Hvit vil naturligvis ikke bytte damer, for da vilde hans d—B bli svak idet den svarte K kan begi sig inn i stridstummelen, og så kan bonden gå tapt. 24. De4 Te8, 25. Da4.

Truer 25. Dxa7 og også 25. d6 i forbindelse med 26. d7.

25. — Te7.

Parerer begge trusler.

23. d6.

For å svekke de svarte brikker i sin bevegelsesfrihet.

26. — Td7, 27. Td1 Sf8.

Da f7 og h7 nu er tilstrekkelig dekket behøver svart ikke å fordrive Sg5.

28. Df4 Dc6.

På 28. — Dc2 følger 29. Td2 og den svarte D må søke å komme hjem.

29. Se4 Dc2, 30. Tc1!!?

I stedet for posisjonelt å gjøre sig sin store bevegelsesfrihet nyttig prøver Aljechin endog på bekostning av en

betydningsløs B å komme til angrep. Meget godt vilde 30. Td2 ha vært og sannsynligvis er dette trekk objektivt sett bedre enn teksttrekket.

30. — Dxa2.

Svart har naturligvis intet annet valg. 31. h5.

Vi ser således at offeret blev gjort efter overveielser som gjelder den almenne posisjon og ikke har noen bestemt angrepsplan til utgangspunkt. Offeret 31. Sf6† vilde nu ha falt p. gr. a. 31. — gf, 32. Dg4† Kh8, 33. Tc8 Da1†, 34. Kh2 De5†, 35. g3 Dxd6 osv.

31. — h6.

Nødvendig da hvit ellers ved h6 hadde tatt feltet f6.

32. Sg3!

Genialt spilt. Aljechin forbereder 33. Sf5 og 34. Dg4 med et ødeleggende angrep. På andre trekk, såsom f. eks. 32. Tc8 spiller svart 32. — De6 og 33. — f5 fulgt av 34. — Txd6. Teksttrekket har derfor en dobbel funksjon: Det forsvarer Bd6 og det iscenesetter et mattangrep.

32. — Se6!!

Det eneste forsvar. På 32. — De6 følger 33. Sf5 g6 (ellers 34. Tc8), 34. hg fg, 35. Se7† Kg7, 36. Tc8 Df7, 37. De5† Kh7, 38. Sd5 og vinner.

33. De5 Da6.

Dette passive trekk tjener bare til å parere truselen 34. Tc8† Td8 (på 34. — Kh7, 35. Df5† g6, 36. hg† fg, 37. Df6 Tg7, 38. d7 og vinner), 35. Txd8† Sxd8, 36. De8† med vinst av en brikke. 33. — f6 (?) vilde ha vært dårlig p. gr. a. 34. Tc8† Kf7, 35. Df5 Txd6, 36. Dg6† Ke7, 37. Sf5†. Et roligere forsvar synes bl. a. 33. — Td8 å være. Sjakk på åttende rekke er da umulig, og på 34. Sf5 følger 34. — Dd2, og 35. Tc7 faller på 35. — Txd6!

34. Sf5 Dd3.

D står her utmerket.

35. Kh2.

Dersom T forlater første rekke, følger Dd1† og Dxh5†.

35. Kh7.

For å kunne besvare truselen 36. Tc7 med 36. — Txc7, 37. dc Dd7 og fri-B erobres. Dersom den svarte K i denne variant var blitt stående på g8, skulde hvit her med 38. Dc8† Dxc8,

39. Se7† ha kunnet vinne.

36. Tc3 Dd1, 37. f3.

37. Th3 fortjente likeledes overveielse.

37. — Dd2, 30. Tc4 Dg5, 39. Th4.

39. Tg4 vilde bli besvart med 39. — Dxh5†, 40. Kg1 g6.

39. — Df6.

Spilt i høieste tidsnød, og basert på det psykologiske point at Aljechin sannsynligvis ikke vilde være tilfreds med bytte av D.

Mulig synes her også kvalitetsofferet 39. — Txd6, 40. Dxd6 Dxd6 Dxf5 å være, men de svarte brikker stod da for bundet.

40. De4.

D-bytte 40. Dxf6 gf, 41. Tc4 Sc5 vilde ikke ha ført til noen synbar fordel.

40. — Sc5.

D står for godt på e4. Efter 40. — Kg8, 41. Tg4 skulde hvit med 42. Sxg7 allerede ha truet med direkte å avslutte partiet. Aljechin avgav sitt 41. trekk i konvolutten.

Det var:

41. Dc2.

Det trekk som nok byr hvit de fleste angrepschancer. Det kan også ha sin betydning å kaste et blikk på de andre varianter:

I. 41. Df4 Kh8 (tillokkende, men ikke avgjørende er: 41. — Sd3, 42. De4 De5†, 43. Dxe5 Sxe5, 44. Te4 Sd3, 45. Kg3 Sc5, 46. Te7 a5, 47. Txd7 Sxd7, 48. Sd4 a4, 49. Sb5 og den hvite frie d—B kan ennå bli farlig, idet de svarte fribonder foreløbig ikke kan avansere), 42. Tg4 Sb7!, 43. Dd4 (på A. 43. Txc7 Sxd6, 44. Tg4 Sxf5, 45. Db8† Td8 eller på B. 43. De4 Sxd6 eller C. 43. Dg3 Dxf5, 44. Txc7 Df6, 45. Tg8† Kh7, 46. Ta8 Dg5 og svart vinner i alle 3 varianter), Dxd4, 44. Txd4 g6, 45. hg fg, 46. Sxh6 Kg7, 47. Sg4 Txd6, 48. Te4 Td7 med et vunnet sluttspill.

II. 41. Dd5 De6, 42. Td4 a5!, 43. Dxe6 (eller 43. Sg3 Dxd5, 44. Txd5 a4 med omtrent samme forløp) fe, 44. Sg3 (på 44. Se3 b5! osv.) b5, 45. Se4 Sxe4, 46. fe b4, 47. e5 (på 47. Td3 e5, 48. Td5 a4, 49. Tb5 b3, 50. Tb4 Txd6, 51. Txa4 Tb6, 52. Ta1 b2, 53. Tb1 Kg8 og sluttspillet er makelig vunnet) b3, 48. Td2 a4, 49. Tb2 Tb7, 50. Kg3 Kg8, 51. Kf2 Kf7, 52. Ke3 a3 og vinner.

III. 41. Dg4 a5, 42. Th3 Dg5, 43. Th4 Dxg4, 44. Txg4 g6 og svart erobrer Bd6.

Man ser av dette at resultatet av analysen av stillingen var de par perfekte trekk som blev fulgt.

41. — a5!

Euwe fortsetter sitt forsvar i aggressiv stil. Avdragssjakken som hvit truer med ved å flytte S, vilde bli umiddelbart skjebnesvanger for Aljechin selv. F. eks. 42. Se7† Kh8, 43. Sf5 (hvit har intet bedre) Txd6, 44. Tg4 Td5, 45. Sxg7 Tg5, 46. Se8 De5†, 47. f4 Txb5† og matt i noen få trekk.

42. g3.

Den beste fortsettelse, for nu kan svart ikke ta Bd6 med sjakk, og det kommer det i de fleste varianter fornemlig an på. Man ser de andre muligheter:

I. 42. Tg4 g6, 43. Sh4 Dxd6†, 44. f4 Dd3, 45. Db2 Td6, 46. hg† fg, 47. f5 (eller 47. De5 Te6, 48. Dc7† Dd7) g5, 48. De5 (ifall 48. Sg6 Dxf5, 49. Dh8† Kxg6, 50. Dg8† Kf6 og hvit har videre ikke noe annet enn enkelte sjakker til sin rådighet) Td7 og svart truer såvel 49. — gh som 49. — Dd6 og må vinne.

II. 42. f4 Kh8, 43. Tg4 Se6, 44. Tg3 Td8, 45. Tc3 Sd4, 46. Sxd4 (truselen med 46. å iverksette evig sjakk vilde strande på 46. — Sxf5, 47. Txd8† Dxd8, 48. Dxf5 Dxd6, 49. De8† Kh7, 50. Df5† Kg8, 51. Dc8 Df8 osv.) Dxf4†, 47. g3 Dxd4, 48. Td3 Dc5, 49. Dd1 Td7, 50. Td5 Dc6, 51. Dd4 a4, 52. De5 a3, 53. Td2 a2, 54. Txa2 Txd6 og vinner.

42. — a4.

Svart bryr sig ikke om hvits trusler. Ved teksttrekket viser han at han vil bli kvitt den ubehagelige d-B ved en almindelig forenkling. Alternativet bestod i 42. — Kh8, 43. Tg4 Se6, 44. Tc4 b5, 45. Tc8† Td8, men etter 46. Se7! er den svarte stilling dog blottstillet for store farer.

43. Tg4.

43. Tf4 Kh8, 44. Tb4 Tb7 vilde ha gjort situasjonen mindre behagelig for hvit.

43. — g6.

Leder til et almindelig bytte, hvorefter de svarte vinstchancer er temmelig ringe. Sterkt på tale var 43. —

Kh8!, men etter 44. Sxg7 (gunstigere for svart var 44. Txg7, hvorpå det da kan skje: 44. — a3, 45. Tg4 Ta7, 46. De2 Ta8 osv.) a3, 45. Se8 Db2, 46. Dxb2 ab, 47. Tb4 Td8, 48. Sf6 Txd6, 49. Se4 og en tydelig vinstfortsettelse kan ennu ikke påpekes.

44. Sh4 Dxd3, 45. hg† fg, 46. Td4! Genialt forsvar, for med teksttrekket benytter han sin eneste (!) chance. Ingen annen fortsettelse f. eks. 46. Txg6 Dd2† (med overgang til et vunnet sluttspill) eller 46. Kh3 Dd3 kunde i lengden ha reddet partiet for hvit.

46. — De6.

Efter Dxd4 vilde hvit kunne ha fått en stilling hvorefter han kunde ha gitt evig sjakk: 47. Dxg6† Kh8, 48. De8† Kh7, 49. Dg6† Kh8 osv., og dersom på 50. De8† Kg7? vinner hvit ved 51. Sf5† den svarte D.

47. Txd7† Sxd7, 48. Dxa4 h5.

Et fluktfelt for den svarte K var nødvendig.

49. Dc2 Se5, 50. Kg2.

Forførerisk hadde vært: 50. Dc7† Kh6, 51. Dc1†, men derpå følger 51. — g5! og hvit er i forlegenhet for gode trekk, for 52. f4? strander på 52. — Sg4†, 53. Kg2 gh, 54. f5† De3 osv.

50. — Sc4?

Utført i den mening at Aljechin ikke kan slå 51. Sxg6 p, gr. a. truselen 51. Se3†, likeledes spilt i den formening at b—B da makeligere kan rykkes op. Efter vinstruselen 50. — Kh6 skulde partiet sannsynligvis også ha blitt remis.

51. Sxg6!

Hermed forserer hvit remis, for etter 51. — Se3† følger 52. Kf2 Sxc2, 53. Sf8† og likevekten er opnådd.

Den stilling hvori partiet blev avbrutt var av den dramatiske art, og den mest forviklede i hele matchen. Visstnok rädde Aljechin ikke over noen enkelt direkte trusel, men der fantes heller ingen smidig metode for Euwe å føre sin materielle fordel frem til vinst på. Euwe forsøkte de chancerikeste vinstrusler, men hans motstander forsvarte sig bentfrem genialt. Begge mestre måtte undgå adskillige bentfrem farlige vendinger for å finne de riktige trekk, Såvel Euwes angrep som

Aljechins motangrep var meget dypt gjennomtenkt.

Aljechins forsvar, som fant sitt høidepunkt i 46. Td4, viser at partiet ikke var til å vinne. I sluttspillet med D, S og 3 B mot D, S og 2 B tapte Euwe ved et uoverlagt trekk sin plus-B, men den svarte K-stilling var så åpen at partiet selv ved en annen fortsettelse høist sannsynlig ikke var til å vinne. Et parti som var grandiozt spilt av begge mestre!

Anm. av Reuben Fine i Nieuwe Rotterdamse Courant.

Kloden rundt.

Belgien. Landsturneringen blev spilt i september i Bruxelles og vunnet av Devos og O'Kelly med hver 7½, Dunkelblum 6½. Der var 11 spillere i gruppen.

Frankrike. Årets landsturnering blev spilt i Toulouse 3.—12. september. Vinner blev Gromer med 5½, Gibaud 5½, Kahn 4, Baulier 3, Anglares, Bergraser, Reyss og Rometti hver 2½.

Russland. Den 12. mai endte den 20 mann sterke landsturnering i Tiflis. Botvinnik som i sommer har tatt doktorgraden, var så sterkt optatt med forberedelsene til dette at han ikke kunde delta. Seniorspilleren G. J. Løvenfisj vant turneringen med 12½, II.—III. A. M. Konstantinopolsky og V. V. Ragozin hver 12, IV. V. A. Makagonof 11½, V.—VII. Belavenets, Goglidse og Lisitsin hver 11. I høst blev der så spilt en match mellem Botvinnik og Løvenfisj om årets Russland-mestertittel. Den endte uavgjort med 5 vinster for hver og 3 remis. Løvenfisj fikk derfor på grunnlag av årets mesterskapsturnering beholde tittelen som Russlands-mester 1937, og samtidig blev han utnevnt til stormester. Dette var det 11te Russlands-mesterskap. Det blev første gang vunnet av A. Aljechin i Moskva 1920, av P. Romanovski, Leningrad 1923, Bogoljubov, Moskva 1924 og Leningrad 1925, Bogatyrskjok og Romanovski Moskva 1927, Verlinski Odessa 1929, Botvinnik Moskva 1931 og Leningrad

1933, samt Løvenfisj og Rabinovitsj Leningrad 1934.

USA. Mesterskapet i «American Chess Federation» blev vunnet i turneringen i Chicago 23. aug.—4. sept. av David Pollard fra byen New York med 7½, H. Steiner fikk 6½, Mac Murray og Treysmann hver 6. Mesteren fikk 100 dollar i premie. Damemesterskapet blev vunnet av fru Jean Moore Grau, som også er innehaver av damemesterskapet i Iowa.

Østerrike. I september spiltes en dobbeltrundig 8-mannsturnering med de fire første runder i Semmering og de følgende i Baden ved Wien. Keres vant første premie med 9 av 14, II. Fine 8, III.—IV. Capablanca og Reshevsky hver 7½, videre fulgte Flohr 7, Eliskases og Ragozin hver 6, Petrov 5 pt.

Klubb og krets.

I påvente av resultatet av konkurransen om skjønnhetspremien i landsturneringen 1937 bringer vi atter et par partier fra denne turnering.

77. Zukertort—Reti-parti.

Nimzowitschs system.

Spilt i mesterklassen i landsturneringen i Trondhjem.

M. Haagensen, Drammen.

Sv. Foss, Oslo.

1. Sf3 d5, 2. b3 Sf6, 3. Lb2 Lf5, 4. e3.

Hvit kan her spille 4. g3 fulgt av Lg2 og d3.

4. — e6, 5. Le2 I d3, 6. 0—0 Sbd7, 7. d4 c6, 8. Sbd2 Dc7, 9. c4 0—0—0. Vel dristig. Bedre var nok 0—0. Hvit innleder en B-storm imot den svarte K-stilling.

10. c5 Le7, 11. b4 Se4, 12. a4 g5.

Nu blir det spennende. Begge parter går til angrep på kongestillingene, men hvit når først målet.

13. b5 g4.

Et fortidlig B-fremstøt. Bedre var 13. — Sb8 for å sikre stillingene.

14. Kc! Dxc6.

Best. På 14. — gf følger 15. cd† Dxd7, 16. Sxf3, og hvit får en B over samt lovende angrepsspill.

15. Lb5 Dc7, 16. Tc1!

Gir flott spill. Hvit truer nu c5—c6.

16. — gf, 17. c6 Sc5.

Den beste parade. På 17. — Kb8 følger 18. cd fg, 19. Txc7 gfD†, 20. Kxf1.

18. cb† Kb8, 19. Sxf3.

Den sterkeste fortsettelse. På 19. de følger fg, 20. Te1 Sxf2, 21. Kxf2 Dxh2, 22. Tg1 Tg8 fulgt av Lh4, og svart vinner.

19. — Lf6, 20. La3 Thg8, 21. Lxc5.

Truer Lxa7† og D-vinst.

21. — Lh3, 22. Se1!

Utvilsomt den beste fortsettelse. Hvis 22. Lxa7† så Kxa7, 23. Txc7 Lxg2†, og svart vinner. På 22. g3 følger Sxg3, 23. fg Txg3†, 24. Kf2 Tg2†, 25. Ke1 Da5†, 26. Sd2 Lh4, og svart vinner.

22. — Sxc5, 23. Txc5 Da5.

På 23. — De7 følger 24. La6 e5, 25. Db3 med truselen Tc8†.

24. Df3 Le7, 25. Tc8† Kcb7, 26.

Txd8, 26. — Lg4.

Nødvendig var her Dxd8.

27. Td7† Kb6, 28. Dxf7 Opgitt.

Noter av M. H.

78. Indisk parti.

Bogoljubows forsvar.

Spilt i 1ste runde.

E. Kristiansen. P. Monsen.

1. d4 Sf6, 2. Sf3 e3, 3. c4 Lb4†, 4.

Sc3 Se4, 5. Dc2 f5, 6. g3 0—0, 7.

Lg2 d6, 8. 0—0 Lxc3, 9. bc Sd7, 10.

Se1.

Hensikten: å fordri Se4 og samtidig innlede oppbygningen av et B-centrum, er nok god, men trekket virker allikevel usundt.

10. — Sef6, 11. f3 c5, 12. Tf2 Da5,

13. e3? Sb3, 14. Lf1 Ld7, 15. Ld2

La4, 16. Db2 Da6, 17. dc dc, 18. a3

Sfd7.

Mere logisk er fremstøtet e6—e5, som vel vil lamme hvits stilling ytterligere. Føreren av de hvite brikker er oisensynlig ikke fortrolig med denne interessante åpning. I hvert fall har han ikke gitt den noen «mesterlig» behandling, og svart har allerede klar

vinststilling. Med teksttrekket gir, dog svart fra sig et tempo, hvorved Se1 slipper ut i spill.

19. f4 Sf6, 20. Sf3 Se4, 21. Tg2

Sxc4, 22. De1 b5, 23. Lxc4 bc.

En B er vunnet og, hvad bedre er, svart behersker alle de virkningsfulle linjer. Den strategiske seir er et faktum, men den pointgivende seir er ikke fullbyrdet — og det er jo den som teller!

24. Se5 Tad8, 25. De1 Td6, 26. g4.

Det lønner sig ofte med litt hasard i ellers håpløse situasjoner!

26. — Tfd8, 27. Dh4 Txd2, 28. Txd2

Txd2, 29. De7 Dd5?

Med dette trekk gjør svart det vanskelig for sig selv. Adskillig sterkere var Dc8.

30. Df7† Kh8, 31. Sxc4 Dd8, 32.

Sxd2 Sxd2, 33. Dxe6 Sf3†?

Der foresvever svart en mattsituasjon, men manøveren er ganske forfeilet, hvad man snart vil se.

34. Kf2 fg, 35. Dxc4 Le6?

Påkrevet var tilbaketrekking med S til d2, og det er vel ennå mulig for svart å vinne. Nu er slaget hurtig tapt.

36. Td1!! De8, 37. Td6 La8, 38. Dd7

Dg8, 39. Te5 Se5, 40. fe. Opgitt.

Ann. av P. Monsen i Bergens Tidende.

Oslo. Nedenfor følger et par av de partier fra Oslo-mesterskapet 1937 som vi lovet i forrige nummer.

79. Fir-springer-parti.

Dr. Svenonius' forsvar.

Lars Hanssen. H. Kongshavn.

1. e4 e5, 2. Sf3 Se6, 3. Sc3 Sf6, 4.

Lb5 Lb4, 5. 0—0 0—0, 6. d3 Lxc3,

7. bc d5!

Partiet har hittil fulgt en variant som sier at svart har tatt initiativet i centrum.

8. h3.

Efter stillingen i turneringen var det ikke nødvendig for hvit å spille på vinst. Ellers kunde vel Lxc6 bc, 9. Sxe5 inneholde flere muligheter.

8. — ce.

Ophever spenningen i centrum for tidlig, bedre er Dd6.

9. Lxc3 ef.

Hvis bc, så 10. Sxe5.

10. Lxf3 c6, 11. c4 Te8, 12. Lb2

Lf5, 13. Te1 Dd6.

Her ser Da5 bedre ut, idet det fratar den hvite D feltet d2 med angrepsmulighetene på a5 og g5.

14. Dd2 h6?

Straks Sd7 er bedre, idet teksttrekket gir hvit et angrepstempo. På Dg5 kan spilles Lg6 eller Dg6.

15. Da5 Sd7, 16. d4!

Utnyttelse av svarts 14. trekk.

16. — Dg6.

Det beste. På f6 spilles Tad1, og b6 er heller ikke bra p. gr. a. 17. de ba, 18. ed.

17. de Lxh3, 18. Tad1 Sb6, 19. Db4

Tad8, 20. Le4 Lf5, 21. Lxf5 Dxf5,

22. Txd8 Txd8, 23. c5 Sd5, 24.

Dxb7 Dxc2, 25. e6!

Vinner B og tvinger den svarte D hjem til opdekning.

25. — Dg6, 26. Dxc6 fe.

Hvis Sf4, så 27. e7 Dxc6, ed8D† Kh7, 29. f3 og vinner.

27. Dxe6† Df7, 28. a4 Sf4, 29. Dxf7†

Kxf7, 30. g3 Se6.

Dårligere var Sd3 p. gr. a. Td1.

31. c6 Td2, 32. Le5 Tc2, 33. Td1

Txc6, 34. Td7† Kg3, 35. Txa7 Kf5,

36. Lxg7 Sg5.

Svart er i avgjort tapsstilling, men så lenge der er liv er det håp. Sxg7 fører bare til avklaring av stillingen, f. eks. 37. Txg7 Ta6, 38. Tf8† etterfulgt av Tf4.

37. — Kg2 h5, 38. Ld4 Tc2, 39.

Le3 Se4, 40. Ta5† Kg4, 41. Ta8

Sxg3.

Et siste forsøk.

42. Tg8† Kh4, 43. Lg5†.

Hvit kan også uten fare spille Txg3, idet svarts planlagte patt med Txf2 strander på Kg1!

43. — Kg4, 44. Le7†, Kf4, 45. Txg3

Opgitt.

Noter av Sverre Alstad.

80. Indisk parti.

J. Saurén. Lars Hanssen.

1. d4 Sf6, 2. e3.

En passiv fortsettelse. Selv om trek-

ket i sig selv er bra, er dog c4 eller Sf3 å foretrekke.

2. — c5, 3. c3 d5, 4. Ld3 Sc6, 5.

Sd2.

Her kan hvit også slå inn på «stonewall» med f4.

5. — e5!, 6. de Sxe5.

Hvits passive åpningstrekk har overlatt svart initiativet, som denne har utnyttet ganske godt og har allerede en friere stilling enn hvit.

7. Le2 Ld6, 8. Sgf3 0—0, 9. Sxe5

Lxe5, 10. Sf3 Lc7, 11. h3 c4.

Fratar hvit sin naturlige L-plasering på d3, men gir til gjengjeld feltet d4 til den hvite S. Den tilbakestående svarte B er i denne stilling, hvor svart helt behersker spillet, ingen svakhet, den er tvertimot en utmerket støttepillar.

12. Dc2 a6, 13. Sd4 Se4, 14. Lf3

Sg5, 15. Ld2 Sxf3†.

Åpningen av g-linjen er ikke så farlig p. gr. a. hvits ufullendte utvikling.

16. gf Df6, 17. 0—0—0 Lb6.

Truer Lxd4 etterfulgt av Dxf3,

18. f4 Lxd4, 19. cd Lf5, 20. Dc3

Lg6, 21. Tde1 a5.

Solidere enn det fristende Df5, hvor hvit med 22. e4 De, 23. Le3 avlaster trykket noe og for den ofrede B erholder fri-B i centrum.

22. f3.

Som mottrekk mot svarts angrep på den hvite K-stilling vil hvit forsere i centrum.

22. — b5, 23. e4 b4, 24. De3 Tac8,

25. Kb1.

Den hvite K står utsatt og må trekkes ut av faresonen.

25. — Tfe8, 26. Ka1 de, 27. Thg1

Dc6, 28. f5.

Hvit er i mangel på gode trekk. Fortsettelsen fe er ikke bra p. gr. a. Txe4, 29. Df2 c3!

28. — ef!

Svart må her regne ganske langt, idet L er tapt ved teksttrekket. Spørsmålet er altså om han i sin fri-B kan få full valuta for sin ofrede L. Lxf5 ser ikke tiltalende ut p. gr. a. 29. Dg5 Lg6, 30. f4. Han velger altså — med rette — teksttrekket som den beste fortsettelse.

29. Df4.

Selvfølgelig ikke Dg5 p. gr. a. f2!, 30. Txe8† Txe8, 31. Tf1 Df3! med den fryktelige trusel Te1†.

29. — Df6, 30. Txe8†.

Hvit har her anledning til å slå B på f3, men kommer etter svarts avslag på f5 til sluttspillet med 2 B mindre.

30. — Txe8, 31. Te1 Txe1†, 32. Lxe1 h5, 33. Db8† Kh7, 34. fg† fg, 35. Dg3.

Den svarte fribondes fremmarsj må stoppes. Lf2 var dårligere, da Df5 kan spilles med større virkning.

35. — Df5!

Et avgjørende trekk, hvorved hvits K blokkeres, og den svarte B-majoritet vil nu hurtig gjøre sig gjeldende.

36. Df2 Dd3, 37. Ld2 c3, 38. bc bc, 39. Lc1 a4, 40. a3 c2, 41. Lb2 Dd1†, 42. Ka2 Db1 matt.

Noter av Sverre Alstad.

En vennskapskamp mellom Oslo sjakk-selskap og Odin uten mesterspillere blev vunnet av selskapet med 4½ : 2½. Selskapets formann hadde satt op en premie for det mest velspilte parti, den blev vunnet av den 14-årige Age Vestøl.

En pokalmatch mellom Torshov og Odin blev vunnet av førstnevnte. Pokalen var opsatt av Stor-Ko-Fa og gjelder to kamper. Næste kamp spilles til våren.

I Torshov Sjakklubbs klubbturnering blev mesterskapet vunnet av Lind-Eriksen, etterfulgt av 2. E. Bjerke-Pedersen, 3. K. Stanes, 4. Th. Nielsen, 4. E. Steen. I 2. kl. blev 1. pr. delt mellom Fr. Nilsen, J. Andersen og Rudolf Ruud. I 3. kl. vant O. Pedersen 1. pr., J. Christoffersen 2. pr.

«Minde» har også avsluttet høstturneringen, og 1. pr. i kl. A blev vunnet av Bj. Kristiansen, 2. Gottfred Nilsen, i kl. B: 1. Ditleif Angelsen, i kl. C: 1. Fridtjof Andersen, 2. Olav Hellesylt, 3. Erling Karlsen. Kamren omfattet også klubbens vandrepokal som nu har gått fra mann til mann i 10 år. Den er blitt vunnet av B. Larsen, A. Petter-

sen, E. Olsen, J. Tollefsen (2 år), S. Jansson, J. Løgevik, R. Hansen, O. Mydland, J. Tellefsen, R. Hansen, Gottfred Nilsen (2 år), Håkon Nødvedt og nu Bj. Kristiansen, som beholder den for godt. Samtidig har klubben fylt sine 10 år.

«Stjernen»s høstturnering førte til at Thormod Østeraas vant mesterskapet med 4 pt., han vant også mesterskapet ifjor, 2. G. Marthinsen 3½, 3. E. Larsen 3½. I 1. kl.: 1. Ernst Johansen 5½, 2. Erl. Hansen 4, 3. Bernt Olsen. I 2. kl.: 1. Sv. Aarhus 5, 2. Bj. Kristiansen 5, 3. H. Sommerfeldt 5, 4. E. Lindquist 4. I 3. kl.: 1. C. J. Svendsen 6½, 2. Alf Larsen 5½, 3. R. Borge 5½, 4. J. Wold og Morten Øian hver 4 pt.

Alesunds sjakklag avholdt sin årlige generalforsamling 8. des. Det gamle styre blev gjenvalgt. I anledning av klubbens 25-årsjubileum næste år tenkes arrangert en større turnering med deltagelse fra Trondhjems, Bergens og Kristiansund sjakkklubber. Sjakklaget har i det forløpne år arbeidet godt, men konkurransen med bridgen er dog skarp. I det forløpne år avholdtes korrespondanseturnering med Bergens sjekklubb, hvor resultatet blev at Alesund overraskende vant begge partier. Første parti gjengis nedenfor.

81. Russisk parti.

Alesunds sjakklag, Bergens sjakkklubb, 1. e4 e5, 2. Sf3 Sf6.

Innbydelse til russisk, men hvit avslår å fortsette med kjente varianter, og velger i stedet et svartrekk som foranleder svart å bøie inn i spansk fir-springerspill.

3. Sc3 Sc6, 4. Lb5 Sd4.

Spiltes ofte av Rubinstein i sin tid og med utmerket resultat, men Lb4 ansees nu for bedre.

5. Sxe5.

Her kan også spilles Sxd4 eller La4. Teksttrekket gir dog det chancerikeste spill.

5. — De7.

Solidere ser Lc5 ut. Der kan da følge 6. Le2 0—0, 7. 0—0 Te8, 8. Sf3 Sxe4 osv.

6. Sf3 Sxe4.

I betraktning kom også Sxb5, 7. Sxb5 Dxe4†, 8. De2 Dxe2 Dxe2†, 9. Kxe2 Sd5, 10. c4 a6 med likt spill.

7. 0—0 Sxc3, 8. dc Se6.

Sxf3† gir hvit et kraftig angrep, f. eks. 9. Dxf3 Dc5, 10. Te1† Le7, 11. De2 osv. 9. Te1 Dc5, 10. Sd4 Le7, 11. Le3.

En liten felle som svart hopper på.

11. — Sxd4, 12. Lxd4! Dxb5.

Svart har ikke noe bedre enn å slå den hvite L. På Dg5 kommer det ubehagelige 13. Td5 Df6 eller h4, 14. De2 med overveldende angrep.

13. Dg4 Tg8??

En grov bukk, men partiet kan allikevel ikke holdes. Den eneste brukbare fortsettelse er d5, hvorpå kan følge 14. Txe7†! Kxe7, 15. Te1† Le6, 16. Txe6†! fe, 17. Dxc7† Ke8! (Det beste, hvis Kd6, 21. Da3† og matt i neste trekk), 18. Dxb8† Kd7, 19. Dxa8 Dxb2, 20. g3, og hvit vinner på sin materielle overvekt.

14. De4! Oppgitt.

Noter av Sverre Alstad.

Redaktøren privat.

Norsk Sjakkblad vil på grunn av de økede utgifter innskrenkes til 5 dobbeltnummer a 16 sider i 1938. Vi har i de seks år bladet nu ea utkommet uten avbrytelse, ikke plaget abonnentene med økonomiske betraktninger. Det gjør vi heller ikke nu. De som tror at en abonnementspris av 2 kr. gir gull og grønne skoger, kan bare tro det. Den som synes bladet byr for litet stoff og for mange trykkfeil for 2 kr. året, må vi be være så vennlig å si det op, da vi ellers, som vanlig for tidsskrifter, betrakter abonnementet gjeldende også for næste år.

Redaksjonen ønsker alle lesere et godt nytt år. Om noen av disse ønsker det samme for bladet, gi det uttrykk ved å skaffe oss nye abonnenter.

Litteratur.

Kampen om verdensmesterskapet vil sikkert avføde mange «lesefrukter». Julebåten har allerede bragt et par.

«Euwe—Aljechin 1937, de dertig gespeelde partijen om het wereldkampioenschap» med tekniske anmerkninger av Salo Flohr. Utgitt av Het Algemeen Handelsblad, Amsterdam 1937. 70 s. 28x21 cm. Med anledning av de mange tilstedeværende mestre og stormestre har de nederlandske aviser i stor utstrekning og i stor stil formådd disse (eller forholdet er kanskje omvendt?) til å levere anmerkninger til de spilte partier, Fine, Flohr, Reshevsky, Euwe, Kmoch, Tartakower, Seitz har alle vært i ilden. På grunn av den store rivaliseringen skulde man gå ut fra at her foreligger et førsterangs studiemateriale. Naturligvis må man dog ikke glemme at de fleste anmerkninger er skrevet under en pest for en annen pests skyld, det gjaldt å bli fort ferdig, og det gjaldt å fylle spaltene. Det er mye langhalm blandt det gyldne korn. På den annen side er de ikke skrevet av Per og Pål men av mester den og den som enten har vært eller ønsker å bli betraktet som pretendent til tronen. For den som er hoi, lønner sig ei å spre Spreu. I foreliggende avtrykk av Alg. Handelsblads artikler viser Flohr sig som en innsiktsfull og kyndig glossator, samtidig som anmerkningene ikke bare vidner om sitt ophavs praktiske erfaringer, men at de er blitt til i kampens umiddelbare nærhet, hvad der gir dem en friskhet og umiddelbarhet som øker deres leselighet og gjør heftet til samtidig en underholdende og lærerik lektyre. Et par bilder og mange diagrammer pryder heftet. Pris ukjent.

«Aljechins Sieg, Der Kampf Euwe—Aljechin um die Schachweltmeisterschaft 1937». Tekst og bearbeidelse av sjakkmeister Max Blümich. Verlag der Neuen Leipziger Zeitung, Leipzig 1937. 84 s. 18x12 cm. Pris Mk. 1.—. Blümich, den utmerkede partiredaktør av Deutsche Schachzeitung og leder av sjakkspalten i Neue Leipz. Zeitung, har gjort samlingen særlig verdifull derved at han på 24 sider som innledning gjennomgår Aljechins og Euwes levnetsløp, som det synes bygget på autentiske opplysninger, og hvor han reduserer flere gjengse journalistiske

historier til det de er: legender og eventyr. Her gjennomgår han også tidligere verdensmesterskapskamper og især den nærværende. Som avslutning skriver han om betenkningstid og tidsnød, leverer en samling anekdoter om hvorledes verdensmestrene gir op, samt sier et par ord om forholdet mellom sin avis og sjakken. Partitexten og anmerkningene er et direkte avtrykk av avisens spalte. Partiene er fremhevet ved fete typer så leseligheten er meget god skjont parti og anmerkninger er satt fortløpende. Anmerkningene er kortfattede, men skrevet med den Blümich egne grundighet og ferdighet. Papiret er godt, og heftet er utstyrt med ikke mindre enn 14 bilder og en oversiktstabell. Heftet lå allerede ferdig 8 dager efter kampens slutt. Det inneholder kun de 25 tittelkamp-partier i motsetningen til Flohrs hefte som også innbefatter de siste 5 vennskapspartier. Heftet fåes hos Verlag der Neuen Leipziger Zeitung, Leipzig C 1, Johannissgasse 8.

«Das Schachproblem», en innføren på kunstsjakkens område, en veiledning til løsning av sjakkoppgaver, en kort fremstilling av problemkunstens utvikling med særlig hensyntagen til den nytyske problemskole, av H. Ranneforth. Schachverlag Hans Hedewigs Nachf., Leipzig 1937. 72 s. 13x19 cm. Pris 1.50 RM. Forfatteren er ingen berømt problemkomponist, men da Dr. F. Bull heller ikke er noen berømt skjønnlitterat og dog forstår sig på det emne, har man ingen grunn til å frakjenne Ranneforth sakkunnskap, så meget mer som han i en kildefortegnelse viser hen på en rekke velkjente verker. Og det har heller ikke vært hans oppgave å lodde de største dybder i problemsjakken, men som bokens undertittel påpeker vil han være en veileder for dem som vil lære den sjakkarts ABC. Med enkle midler og pedagogisk forståelse løser han denne oppgave meget fortjenstfullt. Forøvrig har han hatt god støtte i F. Palatz, som skulde være velkjent nok. Heftet har 86 diagrammer og et stikkordsregister.

«Schach», Organ der Deutschen Schachgemeinschaft der NS.-Gemein-

schaft «Kraft durch Freude» heter et nytt sjakktidsskrift som fra oktober i år utkommer i Berlin. Utkommer i månedshfter, pris 2.50 RM. innenlands, 16-sidig 30x21 cm., sjefredaktør Hans-Ulrich Kuhnke. Forlag Dr. Ewald Kimenkowski, Berlin. Foruten partier, opgaver etc. utmerker tidsskriftet sig ved interessante artikler og mange bilder.

«Schach-Herold» har vistnok p. gr. a. for sterk opposisjonslyst (på oss uforståelig grunnlag) måttet gå inn, søsterbladet «Caissa», som er organ for «Urschach, Go, Damespiel, Schach», har overtatt den avdødes rolle (uten opposisjon). Det sistnevnte blad vil fra januar utkomme i nye rekke, 1ste årgang. Månedshfter på ca. 8 sider 21x15 cm. Pris pr. år Rm. 1.20. Red. og forlag Carl Otto, Seestadt Rostock-Gehlsdorf, Tyskland.

Problemer.

Løsninger. Hefte 7—8 1937: Nr. 55 (Fleck): 1. Sg2. Nr. 56 (Dawson): 1. Ld8 truer Tb7; 1. — Sf6, 2. Tc3; 1. — f5, 2. Tb5. Nr. 58 (Fedossejev): 1. f5 gf, 2. h5 Sb7, 3. h6 Sd8, 4. e6 Sxe6, 5. h7 og vinner, f. eks. 5. — Sg5, 6. h8D Se4†, 7. Kc2 Sxf2, 8. De5† Kb6, 9. De3† og vinner; 8. — Kb4, 9. Del† og vinner. 1. — Kd5, 2. fg Ke6, 3. h5 og vinner.

Zu den Problemsendungen. Durch ein Versehen ist das Problem Nr. 86 (Druckfehler 76) im Heft 9—10 veröffentlicht worden, trotz das zurückgezogen war.

Allen unseren Problemfreunden wünschen wir ein glückliches Neujahr!

I «Die Schwalbe»s 3. kv. 1935 fikk A. Karlström ærende omtale for en 2-trekkers refleksmatt.

I «Skakbladet»s årsturn. 1936 fikk B. Restad-Lillehammer 2. pr. (93. Kd1, Da1, Tc1, e2, Ld3, g1, Se1, f8, Bb2, e4, f2 — Kd4, Ta8, g8, Ld7, d8, Sb7, h2, Bd5, e5).

I «Arbeidermagasinet»s 3-trekksturn. 1936/II fikk B. Restad 2. pr., H. Eliassen 4. pr., og i 2-trekksturneringen samme halvår fikk H. Eliassen 1. pr.

I «Arbeider-Skak»s 2-trekksturn. 1936 fikk Restad hedr. omt.

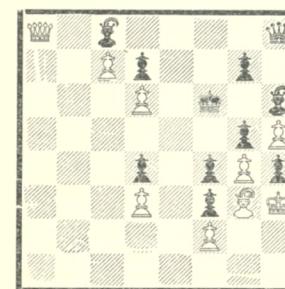
Nye turneringer. Norsk Sjakkblad fortsetter sin 2-trekksturnering også for 1938 med et ett-års friabonnement som premie for beste opgave i hvert nummer. Det synes som interessen for 3-trekkere ikke har behov for noen turn., den går derfor inn. Problemtidsskriftet «Pat» utskr. sin 1. intern. 2-trekksturn. Det kreves trusei og matt ved en bunnet figur eller ved en figur som binder sig selv ved mattrykket. Frist 30. april—38. Antall ubegrenset. Adresse: M. Louis Mandy, 10 Rue Marcel-Sembat, Saint-Ouen (Seine), Frankrike. 5 premier, dessuten hedr. omt.

«Schackvärlden», Göteborg 1, utskri-

ver for 1938 årsturn. for 2-trekk, med 25, 15 og 10 kr. som pr. Årets beste 3-trekk. honoreres med 25 kr. Turn. er intern. og bidrag sendes Å. Åkerblom, Avesta, Sverige.

«Skakbladet» utskriver sin 18. intern. turn. for 2- og 3-trekk. samt selvmatt i 2 eller 3 trekk som inneholder frigjørelser av en bunden hvit og en bunden svart brikke (event. flere frigjørelser). Begge frigjørelser kan skje ved samme trekk. Pr. for 2-trekk: 20 og 10 kr., for 3-trekk: 30, 15 og 10 kr., for beste selvmatt 15 kr. Dommere R. Prytz og V. Røpke. Bidrag sendes P. Rasch Nielsen, Amalievej 21, København V.

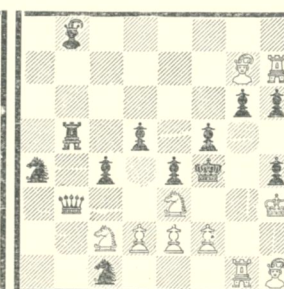
94. Dr. Otto T. Blathy,
Budapest (Ungarn).

Hvit trekker og gjør matt
i 125 trekk.

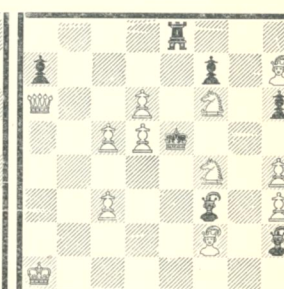
Dr. og fru Otto T. Blathus
jule- og nyttårshilsen.

95. Sz. Erelenbaum,
Pulawy (Polen).
Original.

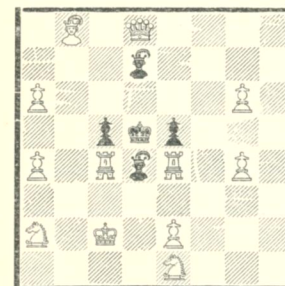
Matt i 3 trekk.

96. Maximilian Feigl,
Wien (Østerrike).
Original.

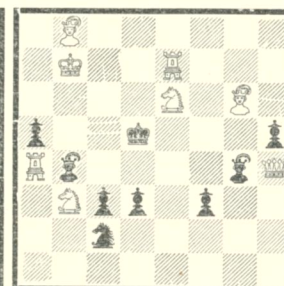
Matt i 3 trekk.

97. Vane Bor,
Beograd (Jugoslavia).
Original.

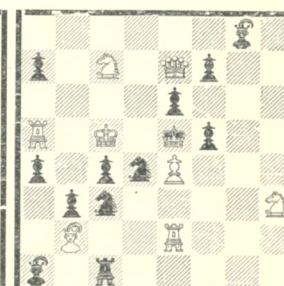
Matt i 2 trekk.

98. K. K. Fedosseeff,
Tomsk (Russland).
Original.

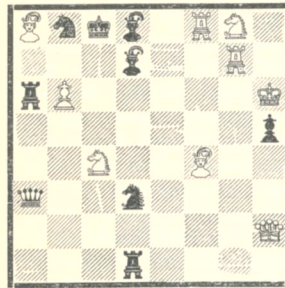
Matt i 2 trekk.

99. Wactan Hebelt,
Sucha Bala (Polen).
Original.

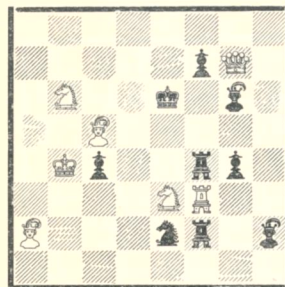
Matt i 2 trekk.

100. A. Heister, Porta-Barkhausen (Tyskland).
Original.

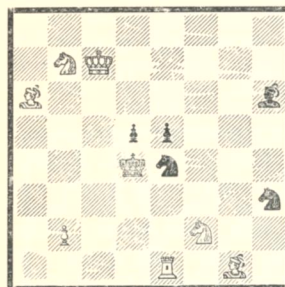
Matt i 2 trekk.

103. F. Novejarque, Barcelona (Spania).
Original.

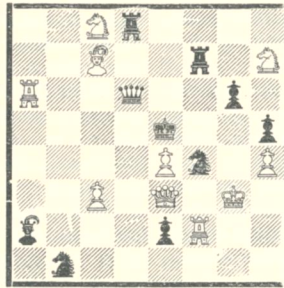
Matt i 2 trekk.

106. Fredrik Storm, Oslo.
Original.

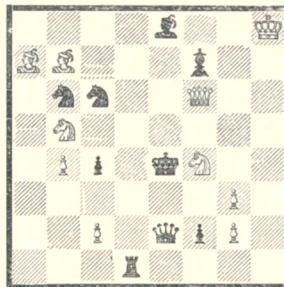
Matt i 2 trekk.

101. I. Neumann & I. Felkay, Debrecen (Ungarn).
Original.

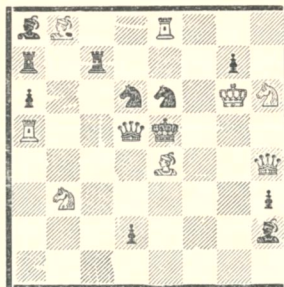
Matt i 2 trekk.

104. Erio Salardini, Reggio Emilia (Italia).
Original.

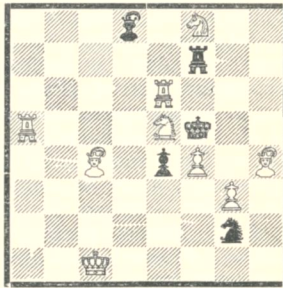
Matt i 2 trekk.

107. M. Wrobel, Warszawa (Polen).
Original.

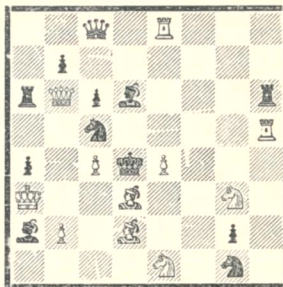
Matt i 2 trekk.

102. A. M. Nisjnij, Moskva (Russland).
Original.

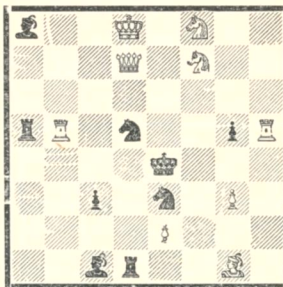
Matt i 2 trekk.

105. J. Szoghy, Budapest (Ungarn).
Original.

Matt i 2 trekk.

108. Z. Zilahi, Budapest (Ungarn).
Original.

Matt i 2 trekk.

Norsk Sjakkblad, organ for Norsk Sjakkforbund, utkommer årlig med 10 nummer og koster fritt tilsendt 2 kroner. Innsendte bidrag må være redaksjonen ihende senest 15. for å bli medtatt i månedsnummeret.
Adressen er: «Høili», Tyholtveien, Trondhjem.

NORSK SJAKKFORBUND

(President Direktør Olaf Smedal, Drammensveien 51, Oslo.)

Tilsluttede klubber	Formann	Møter	Medlem.
BODØ Sjakklag	Edv. Kolvereid	Tirsdag, fredag «Nordens Klippe»	
BERGENS Sjakk-klubb	K. Salbu	Allehelg gt. 6 Hv.d.	
DRAMMENS Arbeiderf. S.klb	Hans Haraldseth	Cafe «Metropol»	
FREDRIKSTAD Schakselskap	Helge Liland	tirsdag kl. 20—24	
HAMAR Sjakkklubb	F. M. Godager	Torsd. 20-24, mand. 20-22. Håndvf. kafe	29
Hamar Arbeidersjakkklubb	Sverre Bye	Tirsd.fred.Bondeh.	17
LARVIK Schakkklub	Einar Michaelsen	Onsdag, Pensjon Farris	20
LILLEHAMMER Schakselskap	S. Mikkelsen	mand.torsd.Meierik	
MOSS Sjakk-klubb	E. A. Hulback	«Funkisgården» torsdag fra kl. 7	
NAMSOS Sjakk-klubb	Ragnv. Frang	Kaffistova, onsdag	
NARVIK Sjakk-klubb	Eskild Kristensen	mand., torsd. Cafe «Mimer» kl. 8—12	
OSLO: Arb.sjakk-klubb «Odin»	H. M. Solberg	Mand., fred. 19-23 ^{1/2} Kaffistofa, Stortorv.	
Sjakk-klubben «Stjernen»	Asbj. Andresen	Tirsd., torsd. Kaffi- stova, O. Ryes. pl. 8	45
Sjakklaget «Norrøna»	Alfred Frivik	Kaffistova, Torvet mandag, torsdag	
Oslo Schakselskap	Wilhelm Nitschke	Kronprinsensgt. 17 ^o . Hver dag	125
RJUKAN-Arb. Sjakk-klubb	Sig. Sørensen	Torsd. Folk.H. sal A	40
SANDEFJORD Sjakk-klubb	Ottar Klavenes	Tirsdag og fredag Cafe Cesil	35
SARPSBORG Sjakk-klubb	Bjørn Tobiassen	Torsdag kl. 19.30 i «Matstova» 2. etg.	
SKI Sjakkelskap	O. N. Høyer	Tirsd., Bogers hot. Kvernd.gt. 4 torsd.	
SKIENS Sjakkklubb	Arthur Ringdahl	Onsdag og fredag	
TROMSØ Schak- og Bridgekl.	Halfd. D. Johansen	Grand hotells kafe	
SVOLVÆR Schakselskap	Joh. Ing. Johansen	Badesalen	15
TRONDHJEM: Trondhjems Sjakkklubb	J. Sæther	Mand. og torsd. Nytt lokale: Café „Casino“, Munkegaten 31 ^{II}	
TØNSBERG Sjakkklubb	E. Rojahn	Torsd., Tbg. Hånd- verk- og Industrif.	28
Ikke tilsluttet forbundet:			
Øye Sjakk-klubb	Karl Dahl	Lørdag	26
Voss Sjakk-klubb	Kristian Eggereide	Mandag og torsdag	30
Odda Sjakk- og Bridgeklubb	Johannes Svåsand	Alle dager.	51
Lofthus Sjakk-klubb			
Åndalsnes Sjakk-klubb	John N. Larsen		
Sæbø Sjakk-klubb	Alfred Strandabø	Lørdag	18